

Glaucoom

- 👁️ Wat is glaucoom?
- 👁️ Ontstaan
- 👁️ Risicofactoren
- 👁️ Symptomen
- 👁️ Behandeling

Wat is glaucoom?

Bij glaucoom beschadigt de oogzenuw. Meestal komt dit door een verhoogde oogdruk in de oogbol. Door het afknellen en afsterven van de oogzenuw, wordt de verbinding tussen het oog en de hersenen langzaam, maar blijvend beschadigd. Glaucoom komt meestal aan beide ogen voor.

Glaucoom kan goed behandeld worden, maar schade die al ontstaan is, is onomkeerbaar. Zonder behandeling leidt het uiteindelijk tot blindheid. Het is dan ook erg belangrijk om glaucoom tijdig te ontdekken en te behandelen. Dit is niet zo eenvoudig als het lijkt... Omdat glaucoom vaak lange tijd geen klachten geeft, is er vaak geen aanleiding om de ogen te laten onderzoeken.

Glaucoom is één van de meest voorkomende chronische oogaandoeningen bij mensen van veertig jaar en ouder. In Nederland zijn ongeveer 100.000 glaucoompatiënten bekend. Daarnaast zijn er minstens evenveel mensen die glaucoom hebben, maar dit nog niet weten.

Soorten glaucoom

Er zijn twee soorten glaucoom: chronisch glaucoom en acuut glaucoom. De symptomen verschillen. Chronisch glaucoom ontstaat sluipend en geeft pas klachten als het gezichtsveld drastisch kleiner wordt. Bij acuut glaucoom zijn de symptomen duidelijk en is meestal maar één oog aangedaan.

De meest voorkomende soort glaucoom is *open kamerhoekglaucoom*. Hierbij is sprake van een verhoogde oogdruk, een beschadigde oogzenuw en een beperkt gezichtsveld. Bij *normale oogdrukglaucoom* is er schade aan de oogzenuw en is het gezichtsveld beperkt, maar is de oogdruk niet verhoogd. Verder bestaat nog de *nauwe* of *gesloten kamerhoekglaucoom*. Deze wordt veroorzaakt door een te kleine afstand tussen het hoornvlies en de iris en komt vooral voor bij mensen die erg verziend zijn.

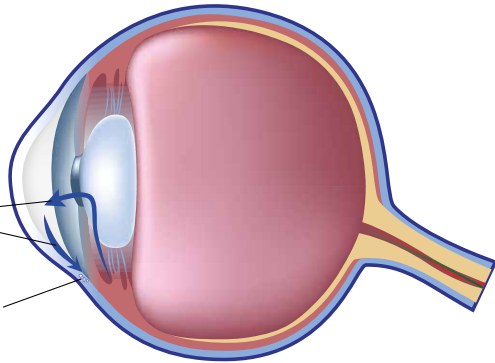
Ontstaan van glaucoom

Zoals gezegd, is de oorzaak van glaucoom meestal een te hoge oogdruk. Glaucoom kan echter ook ontstaan zonder dat er sprake is van een te hoge oogdruk. En omgekeerd hoeven mensen met een verhoogde oogdruk niet perse glaucoom te krijgen. De bloedvoorziening van het oog en de oogzenuw speelt ook een belangrijke

Gezond oog

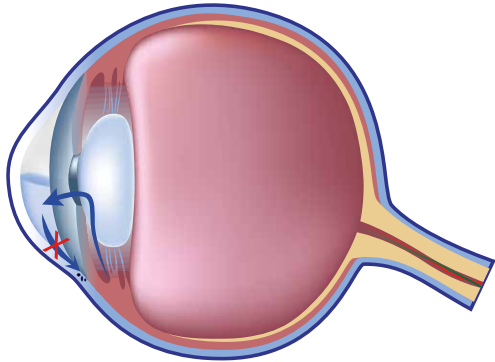
Aanmaak en afvoer
van kamerwater

Kamerhoek

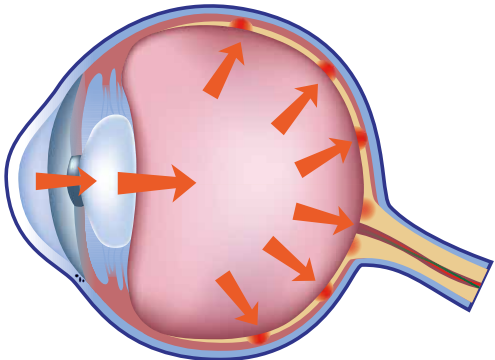

Glaucoom

Afvoer
belemmerd;
vochtophoping

Verhoogde
oogdruk
beschadigt
de oogzenuw

Risicofactoren

- Verhoogde oogdruk
- Erfelijkheid
- Hoge leeftijd
- Sterke bij- of verziendheid
- Afwijkingen van de bloedvaten bij of in het oog
- Te hoge of lage bloeddruk
- Dun hoornvlies
- Hart- of vaatziekten
- Afrikaanse of Aziatische afkomst
- Gebruik van corticosteroïden (ontstekingsremmers)

Symptomen

Glaucoom is pijnloos en geeft in het begin meestal geen klachten. Uitval van het gezichtsveld aan het ene oog kan dan nog worden opgevangen door het andere oog. Daar komt bij dat we gewend zijn om op één punt te focussen en juist het midden van het gezichtsveld raakt in eerste instantie niet aangetast. Daardoor merkt men meestal pas dat er iets aan de hand is als de ziekte al gevorderd is.

Naarmate er tijd verstrijkt, loopt de oogzenuw meer schade op en verdwijnt steeds meer beeld. Bij ernstige glaucoom ontstaat kokerzicht. Het lijkt dan of je door een smalle koker kijkt. Uiteindelijk raakt ook het centrale deel van het gezichtsveld aangetast, waardoor ook het middelste van het gezichtsveld niet meer scherp is. Dit geeft ernstige beperkingen. Lezen wordt lastig en details kunnen niet meer worden onderscheiden. Onbehandeld leidt glaucoom tot blindheid.

Let op: symptomen kunnen voor iedereen anders zijn. Op plaatjes wordt de uitval vaak weergegeven als een zwarte ring of zwarte vlekken, maar in de praktijk is dat bijna nooit zo. Een groot deel van de mensen ziet wazige vlekken. Bij anderen ontbreken onderdelen of details in het gebied van de uitval. Sommige mensen zien een wazige tunnel en een groot deel heeft helemaal geen klachten.

Acute glaucoom heeft haar eigen symptomen. Het oog is rood, dof en doet veel pijn. Daarnaast is het zicht wazig. Ook kunnen ernstige hoofdpijn, misselijkheid en braken optreden. Deze heftige klachten worden veroorzaakt door een extreem hoge oogdruk.

Behandeling

Bij het vermoeden van glaucoom wordt de oogdruk gemeten, het gezichtsveld onderzocht en de oogzenuw bekeken. Om de vorm van glaucoom vast te stellen, kan ook de kamerhoek worden onderzocht. Glaucoom kan op drie manieren worden behandeld: met medicatie, een laserbehandeling of een glaucoomoperatie.

Medicatie

Glaucoommedicatie bestaat uit oogdruppels. Deze verminderen de productie van kamerwater of stimuleren de afvoer ervan. Ze moeten dagelijks worden gebruikt gedurende de rest van het leven.

Laserbehandeling

Wanneer medicatie de oogdruk niet voldoende verlaagt of veel bijwerkingen geeft, kan gekozen worden voor een laserbehandeling. Met een laserstraal kan de aanmaak van kamervocht worden geremd of de afvoer worden verbeterd.

Operatie

Als medicatie en een laserbehandeling onvoldoende werken, is een operatie mogelijk. De meest voorkomende is *trabeculectomie*. Hierbij wordt aan de bovenzijde van het oog een soort luikje in het oogwit gemaakt. Het kamerwater kan via dit luikje uit de oogbol wegstromen.

Als deze behandelingen niet het gewenste resultaat geven, kan gekozen worden voor het plaatsen van een *drainage-implantaat*. Het kamervocht loopt dan via een slangetje naar een siliconenplaatje dat als een soort opvangreservoir werkt.

Tot slot is het mogelijk om de ooglens te verwijderen om zo de oogdruk te verlagen. Het verwijderen van de ooglens is een staaroperatie en zorgt voor meer ruimte voorin het oog.

Wees er op tijd bij!

Schade aan het oog door glaucoom kan niet worden hersteld. Behandeling is gericht op het remmen van glaucoom. Deze moet dan ook zo vroeg mogelijk gestart worden.

Bent u ouder dan 45 jaar? Laat dan uw ogen eens per twee jaar onderzoeken. Komt glaucoom voor in uw naaste familie? Dan is het zelfs aan te raden om uw ogen ieder jaar te laten controleren.

Ooglijn

Iedereen die zelf of in zijn omgeving te maken krijgt met een visuele beperking kan met vragen terecht bij de Ooglijn. Deze informatielijn wordt gefinancierd door het Oogfonds en is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09.00 uur tot 15.30 uur op telefoonnummer 030-2945444. www.ooglijn.nl

Patiëntengroep

Via de patiëntengroep Glaucoombelangen van de Oogvereniging kunnen patiënten ervaringen uitwisselen en aan (medische) informatie komen.

 www.oogvereniging.nl

Help mee!

Het Oogfonds wil de enorme groei van het aantal mensen met een oogziekte stoppen.

Daarom maken we, met hulp van onze donateurs, wetenschappelijk onderzoek naar veel voorkomende oogziektes als glaucoom mogelijk.

Wij ontvangen geen geld van de overheid en zijn dus afhankelijk

van donateurs. U kunt ook helpen door een gift te doen op www.oogfonds.nl of op rekening NL21 INGB 0000 0039 10.

Iedere gift, groot of klein, maakt een verschil.

Samen zorgen we voor een zichtbaar betere toekomst!

Postadres

Postbus 2086
3500 GB Utrecht

030 - 254 57 11
info@oogfonds.nl
www.oogfonds.nl

IBAN: NL21 INGB 0000 0039 10

